Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 225 (2472) ■ Середа, 6 грудня 2000 року ■ Ціна договірна

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламентські слухання

Нас плескають по плечу і обіцяють кредити

Ранкове і денне засідання 5 грудня

Розпочинаючи парламентські слухання стосовно закриття Чорнобильської АЕС, у яких взяли участь парламентарії Австрії, Іспанії, Кореї, Німеччини, Франції, Білорусі, Росії, Італії, іноземні посли, представники ООН, Ради Європи, Європейського парламенту, ЄБРР, Європейської комісії ядерної безпеки, адміністрації Президента, Кабміну та інших відомств, Голова Верховної Ради Іван Плющ оголосив привітання Леоніда Кучми до учасників слухань. У привітанні Президент України наголосив, що дострокове закриття Чорнобильської АЕС є вияв доброї волі України, що відповідає інтересам усього світу.

Доповідачі і ті, хто мав слово, нагадали, що ЧАЕС із часу відкриття у 1977 році вироблено 305 млрд. кВт-год електроенергії, а її частка в енергобалансі України становить понад 4 відсотки. Тільки цього року станцією вироблено 7 млрд. кВт-год електроенергії.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ 1240 р. Полчища Батия захопили Київ. Місто повністю розорене й спалене.
■ 1913 р. Народився видатний хірург-кардіолог, учений, письменник Микола Амосов. Заснував у Києві Інститут серцево-судинної хірургії.
■ 1917 р. Фінляндія відділилась від Радянської Росії і проголосила свою незалежність.
■ 1972 р. Не стало академіка Олександра Палладіна. Засновник української школи біохіміків, ініціатор створення Інституту біохімії в Києві.

6 грудня

Президент написав парламентові

Президент України Леонід Кучма та Прем'єр-міністр Віктор Ющенко зустрілися з керівниками фракцій, які репрезентують парламентську більшість, і обговорили питання розгляду Верховною Радою законопроекту про державний бюджет на 2001 рік. Л. Кучма повідомив, що надіслав до парламенту листа, в якому, зокрема, зазначено, що прийняття Верховною Радою проекту держбюджету-2001 у другому читанні в цілому свідчить про налагодження плідного співробітництва між законодавчою і виконавчою владою. На його думку, під час розгляду проекту бюджету у третьому читанні слід врахувати потребу повнішого розв'язання нагальних економічних та соціальних проблем, зокрема забезпечення державної підтримки вугільної галузі. Президент також наголосив на необхідності розв'язання таких питань, як внесення змін до законодавства про банки та банківську діяльність, скасування експортного мита на насіння соняшнику, врегулювання фінансових відносин між бюджетом та Нацбанком, запровадження надбавки за вислугу років педагогічним та науково-педагогічним працівникам.

Третє читання бюджету призначено на 7 грудня.

У номер

Є можливості

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко пропонує створити міжнародний консорціум з транспортування російського газу до Європи або запровадити інший прийнятний механізм управління українськими газопроводами, що могло б стати спільною справою країн—членів ЄС, Росії, України та Польщі. Про це він заявив на зустрічі з міністром закордонних справ Польщі Владиславом Бартошевичем у Варшаві, повідомляє «Інтерфакс-Україна». А. Зленко наголосив, що у разі прийняття рішення про будівництво газопроводу в обхід України, вона наполягатиме на своїй участі в цьому проекті та збереженні наявних обсягів транзиту газу нашою територією на довгострокову перспективу. Міністр запропонував повністю використати можливості української газотранспортної системи, що є однією з найпотужніших у Європі.

Перманентна боротьба з боргами

За даними Держкомстату, заборгованість у зарплаті в Україні зменшилася з початку року на 14%.

Найбільші борги в промисловості та сільському господарстві — більш як 2,12 млрд. грн. і понад 1,74 млрд. грн. відповідно. Освітянам заборгували більш як 127,2 млн. грн., а працівникам охорони здоров'я —101,5 млн. грн. Президент України зобов'язав уряд віддати борги вчителям до початку 2001 року. У проекті держбюджету на наступний рік враховано погашення заборгованості бюджетникам.

(Закінчення на 3-й стор.).

Спробував і виграв

А сусіди не вірили...

Спасибі «Голосу України» за турботу і приз — зимові чобітки, теплі і зручні.

Мої сусіди і знайомі (яким я завжди даю читати свої газети) захоплено розглядали приз і не вірили своїм очам. Адже всі вони, коли прочитали в газеті про те, що я виграв взуття, скептично підсміювалися: «Радійте, діду, одержите тепер на зиму капці чи босоніжки..» А тепер вони навіч пересвідчилися, що лотерея, яку проводить «Голос України», — це серйозна справа.

Передайте, будь ласка, від мене подяку майстрам взуттєвої фабрики «Лавента», котрі виготовляють таке красиве, добротне, чудове взуття. Мої ноги тепер у теплі.

До речі, передплату на «Голос України» я продовжив і на 2001-й рік. І копію квитанції вже надіслав у редакцію — на черговий розіграш заохочувального призу.

З повагою
Семен КОЛЕСНИКОВ.

Христинівка
Черкаської області.

СИЛА — розумна і достатня

Фото з архіву УНІАН.

Сьогодні День Збройних сил України

За роки незалежності Україна створила військо на принципі достатньої якості та розумної кількості.

Нещодавно міністр оборони генерал армії Олександр Кузьмук оголосив про те, що процес побудови Збройних сил України завершено. Але військова реформа триває. До 2015 року повинно залишитися 295 тисяч вояків, а армія повністю перейде на контрактну основу. Але для такого відповідального кроку одного бажання відповідати європейському стандартові недостатньо. За найскромнішими підрахунками фінансистів, професійне військо коштуватиме бюджету 850 млн. доларів на рік.

Втім, сам термін «професійне військо» не зовсім коректний щодо військовослужбовців ЗС України. Бо в переважній більшості уже й сьогодні особовий склад захисників Батьківщини — це професійні, добре підготовлені та навчені військові кадри.

Новини

Моряк у «Білому списку»

Україну внесено до «Білого списку» Міжнародної морської організації. Тобто систему навчання, підготовки і дипломування морських фахівців у нашій країні визнано такою, яка відповідає високим міжнародним стандартам. А українським морякам надається право працювати на будь-якому судні світового флоту на рівних умовах із іноземними колегами.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Я вам пишу...

Гуля чиясь душа, а за моєю — ні гроша

У нас на Херсонщині вічне свято. То Таврійські ігри завітають, то Генічеський фестиваль проходить, то День міста святкуємо. Лише одного я, пенсіонерка, збагнути не можу: де на всі ці гульбища беруться гроші? На моєму столі тижнями не буває хліба (та й не лише я так «багато» живу). Обіцяного указом Президента балона газу за десять гривень ми й досі не дочекалися.

Г. КОЛЕСНИК.
Генічеськ
Херсонської області.

■ Очікувана сума грантів ЄБРР на заходи із закриття Чорнобильської АЕС перевищує 1 млрд. євро.
■ Учора продавці з харківських ринків перекрили кілька доріг обласного центру, протестуючи проти обов'язкового використання касових апаратів.
■ Внаслідок вибуху, можливо гранати Ф-1, у селі Криве Озеро (Миколаївська область) загинуло три особи.
■ Сто тридцять тонн брухту чорних металів на суму близько 50 тисяч гривень затримано на Карпатській регіональній митниці.

P. S.

Третє читання бюджету — завтра

Нас плескають по плечу і обіцяють кредити

Парламентські слухання

Ранкове і денне засідання 5 грудня

(Початок на 1-й стор.)

Однак, незважаючи на кардинальні заходи з підвищення безпеки атомних реакторів, встановлених на ЧАЕС, її рівень не відповідає сучасним стандартам.

Закриття станції — дуже складний і тривалий процес. Зняття з експлуатації, наприклад, передбачає консервацію блоків приблизно на 30 років. Паралельно мають розв'язуватися проблеми збереження радіоактивного палива, захоронення відходів тощо. Окремо стоїть питання об'єкта «Укриття», головною особливістю якого є те, що у зруйнованому реакторі четвертого блоку залишилося ядерне паливо.

«Перетворити «Саркофаг» на екологічно безпечну зону, —наголосив віце-президент ЄБРР Йоахим Янке, — для Європи є великим технічним завданням». Він поінформував, що у Чорнобильському фонді, утвореному згідно з відомим Меморандумом між країнами «великої сімки» і Україною, вже зібрано 713 млн. доларів.

Вирішене питання допомоги в сумі 1,4 млрд. євро для завершення будівництва пускових блоків на Рівненській і Хмельницькій АЕС, але для цього дуже важливим є поновлення Україною співпраці з МВФ.

Йоахим Янке виокремив допомогу ЄБРР енергетикам міста Славутича і повідомив, що банк відкриває там свій філіал та виділяє кредит 300 тис. доларів. Загалом, соціальним питанням та розвитку Славутича було відведено не менше уваги, ніж проблемам закриття самої станції. У перспективі на ці заходи потрібно передбачити 1,6 млрд. грн., а цього року бюджетні надходження на соціальний розвиток міста енергетиків становитимуть 56 млн. грн.

Посол США Карлос Паскуале наголосив на міжнародній підтримці мужнього рішення України про закриття Чорнобильської АЕС.

Перший заступник голови Ради ядерної безпеки Іспанії Анібал Мартіна Маркінес, член австрійського парламенту Отмар Брікс, депутат Національних зборів Французької Республіки Анрі Револь та інші промовці висловили солідарність із таким непростим, але необхідним рішенням України.

Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні Паскаль Фієскі передав українським парламентаріям послання членів Європейського союзу з підтримкою рішень країн «великої сімки» щодо допомоги із закриттям станції, завершення будівництва компенсуючих потужностей та наміру ЄС активно включитися в цей процес.

Анатолій КАРАСЬ.

Представники Партії зелених та молодіжної організації «Зелена молодь України» пікетують Верховну Раду. Їх мета — звернути увагу громадськості на необхідність ширшого використання альтернативної енергії.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У депутатських фракціях ВР

Нова ера мислення

Фракція Партії зелених України у Верховній Раді розповсюдила заяву щодо закриття Чорнобильської атомної електростанції. Вітаючи цей крок, «зелені» вимагають забезпечити весь комплекс робіт, пов'язаних із виведенням станції з експлуатації: відпрацювати механізм надійності об'єкта «Укриття», розв'язати проблему переробки та захоронення відпрацьованого ядерного палива та радіоактивних відходів, соціальні проблеми працівників станції тощо.

«Зелені» вважають, що компенсація за зменшення виробництва електроенергії, спричиненого виведенням ЧАЕС із експлуатації, має забезпечуватися не будівництвом нових атомних енергоблоків, а шляхом енергозбереження і підвищення ефективності використання енергії. А міжнародні кредити та фінансова допомога мають використовуватися не для потреб ядерної галузі, а для модернізації діючих неядерних енергопотужностей.

Закриття ЧАЕС має стати початком ери нового екологічного мислення в державі, розробки та впровадження адекватної стратегії енергозабезпечення України, наголошується в заяві ПЗУ.

Якщо закриєте — то не залиште нас...

Бурхливими оплесками відгукувалися представники трудового колективу ЧАЕС на кожне слово гостей, яке стосувалося незгоди із закриттям станції. А гостями Чорнобильської АЕС, як ми вже повідомляли, були група народних депутатів України, представники із багатьох країн світу. Аргументи в атомників вагомі й переконливі. Станція нині працює в сталому режимі. Коефіцієнт використання встановленої потужності з початку року — 82,4 відсотка. Це найкращий показник серед АЕС України, де працює реактор РБМК, а також найвищий показник для блоків ЧАЕС після аварії 1986 року. За 10 місяців нинішнього року станція виробила близько 6 млн. кіловат-годин електроенергії. В її підрозділах працює 9 тис. 199 осіб, у тому числі на самій станції — 5690, у невиробничій сфері — 3500 осіб. Нині Чорнобильська АЕС забезпечує фінансування основної частини бюджету міста Славутича, де мешкає 28 тисяч осіб, та покриває значну частину бюджету Київської області. І ще лунали з вуст працівників станції такі аргументи, мовляв, Чорнобильська АЕС нині найбезпечніша у світі — після здійснення низки профілактичних заходів. Звісно, це на їхній погляд. Мало того, працівники звинувачували нинішнього директора АЕС Віталія Товстоногова в його пасивності у відстоюванні інтересів станції і мовчазній згоді її закрити. Хоча під час розмови з гостями, журналістами Віталій Товстоногов не висловлював своїх категоричних позицій. Йому ж бо нині чи не найскладніше: з одного боку — колектив, що залишається без роботи й гарантованого соціального захисту, з другого — вимоги світового співтовариства і директивні документи України про необхідність закриття ЧАЕС. У нього також немає впевненості у вчасному і повному фінансуванні планованих великих обсягів робіт. Адже станцією був підготовлений бюджетний запит на наступний рік у сумі 485 млн. грн. А доведені Мінфіном попередні показники становлять усього 223 млн. — на господарське утримання проммайданчика ЧАЕС і 57 млн. — на здійснення заходів із забезпечення експлуатації об'єкта «Укриття». Тому невідповідність між заявленими та виділеними сумами викликає велике занепокоєння і директора станції, і тих, хто розуміє необхідність її закриття.

Народні депутати, зарубіжні гості ознайомилися із містами Прип'ять, Славутич, зоною відчуження, побували біля об'єкта «Укриття», де й сфотографувалися.

Під час дискусії, що розгорілася у ході «круглого столу», на завершення перебування на ЧАЕС і в її зоні, не було одностайності щодо доцільності закриття ЧАЕС. Але побачене й почуте змусило деяких народних депутатів визнати необхідність перегляду своїх позицій. Зокрема, голова Комітету ВР з паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Гудима запевнив, що він вночі внесе корективи у свій виступ на парламентських слуханнях у Верховній Раді.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

«Власний досвід» підказує не свідчити проти себе

Без коментарів

Як відомо, порушену в Печерському суді Києва за заявою глави АП Володимира Литвина кримінальну справу за ознаками ст.125, ч.3 КК України (наклеп) відправлено для організації розслідування до Генеральної прокуратури, куди і було викликано для бесіди лідера соціалістів. Викликано повісткою як свідка. Однак Олександр Мороз «люб'язне запрошення» знехтував, і тоді «гості» з вулиці Різницької — заступник Генпрокурора Баганець і слідчий-«важняк» Василенко — прийшли до нього самі.

— Я не вважаю за потрібне давати будь-які свідчення у справі в правовому статусі свідка, — пояснює Олександр Мороз і посилається на 63-ю статтю Конституції. А там сказано, що «особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом». У цій ситуації, переконаний голова СПУ, він і виступав би у ролі свідка проти себе, адже «приводом для порушення кримінальної справи стала заява Володимира Литвина, в якій Литвин звинуватив саме мене». Він також вважає, що суддя Печерського суду Микола Замковенко сам порушив закон, перевищивши владні повноваження. Порушити кримінальну справу проти нього як народного депутата «може тільки Генеральний прокурор України».

У зв'язку з цим Олександр Мороз направив до Генпрокуратури і судової колегії з кримінальних справ Київського міського суду заяви, в яких вимагає «поставити питання про відміну постанови судді Печерського райсуду Києва Миколи Замковенка про порушення даної кримінальної справи». До речі він зауважив своїм співрозмовникам з Генпрокуратури, що хотів би бачити копію постанови про порушення цієї справи. А то мало хто що каже, де папір?

Ставлення до відмови Мороза з'явитися свідком до Генпрокуратури різне. Хтось підтримує його позицію, хтось вважає, що «мають право застосовувати привід через органи внутрішніх справ». А за словами Голови Верховної Ради Івана Плюща, О. Мороз — «досвідчений народний депутат і досвідчений політик», який розбирається в юриспруденції і «прийматиме рішення, як йому чинити, виходячи з власного досвіду».

У ще одній заяві — пресслужби Президента — вказано: Олександр Мороз, зазнавши поразки на виборах та катастрофічно втрачаючи залишки свого політичного рейтингу, не вперше вдається до скандальних методів. Можливо.

А тепер ще один факт — результати опитування, проведеного в листопаді фірмою «Соціс» разом з фондом «Демократичні ініціативи». Серед політиків за рівнем довіри О. Мороз, згідно з цими результатами, на другому місці, йому повністю довіряють 9% опитаних, і повністю не довіряють — 43. У глави АП Володимира Литвина ці показники становлять відповідно 3 і 20%.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Парламент не працює як автомат

З прес-конференції Голови Верховної Ради України Івана Плюща

Найболючішою темою після бюджету назвав Голова Верховної Ради імплементацію рішень всеукраїнського референдуму. Вимагати від парламенту приймати подані Президентом законопроекти за підсумками референдуму, так би мовити, автоматично — це, на думку Івана Плюща, «позиція не на компроміс, а на загострення». Будь-який законопроект повинен проходити парламентську процедуру, наголосив він. А ця процедура передбачає розгляд у комітетах ВР, потім винесення законопроекту у сесійну залу, його обговорення в кількох читаннях тощо. Запропонована у президентському законопроекті норма про обмеження депутатської недоторканності, вважає І. Плющ, «не викликає і не повинна викликати заперечень». А ось законопроект щодо дострокового розпуску парламенту, на його думку, ще треба доопрацювати, надавши парламенту ширші повноваження у формуванні уряду. «Тоді може бути відповідальність, — наголосив І. Плющ, — солідарна, спільна чи ще якась».

Щодо заяви лідера соціалістів Олександра Мороза про зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, Іван Плющ зазначив: якщо в громадськості виникає ціла низка запитань у цій справі, отже, це недоліки слідства. Голова ВР пообіцяв наступного понеділка на погоджувальній раді порушити питання про включення до порядку денного на вівторок доповіді тимчасової спеціальної слідчої комісії ВР, яку очолює депутат Олександр Лавринович. А яку саме постанову щодо справи Г. Гонгадзе буде прийнято, залежатиме від парламенту, наголосив І. Плющ.

Голова ВР висловився за прийняття закону про тимчасові слідчі комісії парламенту, адже в Конституції сказано, що такі комісії можуть створюватися. Водночас, на його переконання, жодна слідча комісія, яку було свого часу створено народними депутатами, «не внесла ясності в ту чи іншу справу».

«Позитивними» назвав Іван Плющ підсумки Мінського саміту СНД. «Майбутнє в СНД є, — вважає він. — Однак якщо ми не зуміємо організувати зони вільної торгівлі в рамках СНД, то великої перспективи ця організація і співробітництво не матимуть».

Юліана ШЕВЧУК.

Акція «ГУ»

Поділилися наболілим

У місті на Десні відбувся «День «Голосу України». Свої побажання керівництву редакції висловив голова Чернігівської обласної ради Петро Шаповал, лідери громадських організацій, передплатники газети. Під час зустрічей з редакторами обласних газет Дмитром Івановим («Гарт»), Петром Антоненком («Сіверщина»), Василем Чепурним («Просвіта») обговорювалися спільні злободенні проблеми передплатної кампанії, зокрема значне подорожчання паперу. Відбулася прес-конференція для провідних засобів масової інформації Придесення. Заключним акордом стала читацька конференція, проведена в музеї імені М. Коцюбинського. Її учасники поділилися наболілим, побажали «голосоукраїнцям» творчої наснаги, всебічного висвітлення життя України та регіону.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Концерн РРТ: перевірено, порушень немає

«Битва за ефір» — під такою назвою «Голос України» опублікував 14 листопада ц. р. статтю народного депутата Михайла Ратушного. В ній автор розглядає проблеми теле- та радіопростору і технічного, і адміністративно-творчого характеру. Свою точку зору на порушене питання висловлює віце-президент концерну РРТ Анатолій АНТОНЕНКО.

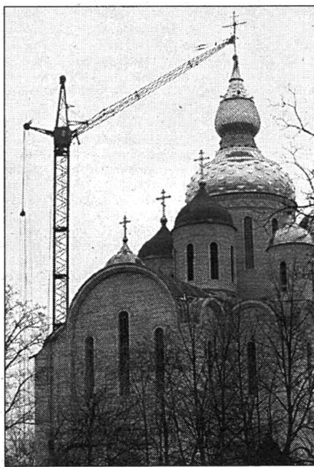
Концерн РРТ — об'єднання 32 державних підприємств з виконавчою дирекцією, що розташована в Києві. Питання діяльності концерну розв'язує його правління, яке є вищим органом управління.

Свої послуги концерн РРТ в 1997—1999 роках надавав згідно з тарифами, затвердженими Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Держтелерадіо України та погодженими з профільним комітетом Верховної Ради. Всі загальнонаціональні канали УТ-1, УТ-2, «Інтер», «1+1» мали однакові умови під час укладення договорів, і за своєчасних розрахунків надавалася знижка. Причому канали УТ-1, УТ-2 цю знижку мали постійно, хоч і є основними боржниками. Стосовно витрат на цих каналах, то найпотужнішим із них є УТ-1, але й найзатратнішим. На трансляції програм УТ-1 задіяно 67 потужних і 419 малопотужних передавачів із загальною потужністю випромінювання 826,17 кВт. На УТ-2 та «1+1» — 65 потужних і 359 малопотужних, загальною потужністю 660,72 кВт, на каналі «Інтер» — 49 потужних, 291 малопотужний передавач із загальною потужністю випромінювання 441,33 кВт. Отож, якщо підрахувати загальні обсяги мовлення державних телерадіокомпаній і та комерційних, то споживання електроенергії співвідноситиметься як 75:25.

(Закінчення на 7-й стор.).

Святий хмарочос увінчано хрестом

Унікальну монтажну операцію провели у Черкасах. На 70-метровій висоті центрального куполу Свято-Михайлівського собору встановлено п'ятитонну маківку з православним хрестом. Роботою баштового крану керували за допомогою дистанційного управління, у кабіні крану нікого не було. Кафедральний Свято-Михайлівський собор зведений без жодної панелі і перемички і є одним з найбільших храмів в Україні. Згодом поряд з ним буде встановлено пам'ятник черкаським священикам, котрі загинули у роки репресій — зведено стометрову дзвіницю.

На фото Олега ГАНІНА (Укрінформ): Свято-Михайлівський собор у Черкасах.

Кримінал

У Сумах арабів б'ють

Йдеться про арабських студентів — палестинців, йорданців та сирійців, які навчаються в місцевому держуніверситеті. Цього року проти них було скоєно близько двадцяти насильницьких актів.

Останньою краплею, яка переповнила чашу терпіння іноземців, стало зухвале пограбування 24-річного палестинця. Двоє в масках серед білого дня увірвалися до квартири, в якій він мешкає, і під дулом пістолета «експропріювали» грошей і цінностей майже на тисячу доларів. Доведені до відчаю студенти-араби двічі пікетували облдержадміністрацію з вимогою захистити їх від кримінального свавілля.

Перманентна боротьба з боргами

(Початок на 1-й стор.).

А поки що Кабмін, як виняток, дозволив підприємствам вугільної промисловості протягом двох місяців усі гроші, що надходять на їхні рахунки, спрямовувати на виплату поточної зарплати та ліквідацію заборгованості в ній.

Втім, уряд має намір найближчим часом кардинально розібратися з наявною в країні системою оплати праці. Вже розроблено проект концепції її реформування. У січні—вересні поточного року середньомісячна номінальна зарплата одного працівника становила 217,5 грн., що на 27,9% більше, ніж за відповідний період минулого року. Проте реальне підвищення рівня оплати праці, на думку міністра соціальної політики та праці Івана Сахана, можливе лише шляхом індексації на рівні споживчих цін. Ось тільки б з боргами розрахуватися.

Актуально

Загони просять допомоги

Майже три тисячі населених пунктів у дев'яти областях України залишаються знеструмленими внаслідок несприятливих погодних умов. Не працює близько 1300 сільських телефонних станцій.

До відновлювальних робіт та енергозабезпечення лікарень, шкіл, дитячих та пологових будинків, хлібопекарень залучено більш як 10 тисяч осіб аварійно-рятувальних загонів МНС України, обленерго, «Укрзалізниці» та Держкомзв'язку і майже дві тисячі одиниць техніки. Так, ВАТ «Запоріжжяобленерго» направило дев'ять аварійно-технічних бригад на допомогу вінницьким енергетикам. Як **повідомляє наш кореспондент Олександр Абліцов,** — 66 запорізьких спеціалістів візьмуть участь у відновлюванні ліній електропередач довкола Тульчина та Липовця.

Михайло **ЛІВАНДОВСЬКИЙ.**

Копійка гривню береже

Національний банк України закликає населення активніше використовувати для розрахунків монети номіналом 1 коп. та 2 коп.

За даними прес-служби НБУ, в готівковому обігові ходить 840 млн. монет згаданих номіналів, що становить половину від загальної кількості випущених дрібних грошей. Банкіри підрахували, що на руках у кожного громадянина в середньому по 10 і 7 монет тієї й тієї вартості. А навмисне приховування копійок в наших гаманцях призводить до браку дрібних грошей у торгівлі і до значних витрат державних коштів на їх карбування.

У номер

Дніпропетровськ

Час називати «замовника»

Голова Служби безпеки України Леонід Деркач має з'явитися на судовий розгляд. Таке рішення ухвалив Дніпропетровський обласний суд у справі про замах у жовтні минулого року. Як відомо, у Кривому Розі після зустрічі з виборцями у кандидата в президенти Н. Вітренко, народних депутатів Володимира Марченка та Наталію Лимар, а також оточуючих їх виборців було кинуто дві гранати РГД-5.

Як пояснила Н. Вітренко, Л. Деркач пообіцяв назвати «замовника» злочину, коли розпочнеться судовий розгляд. Окрім того, суд задовольнив клопотання Н. Вітренко щодо запрошення на судовий розгляд журналістки газети «Сільські вісті» Роксани Гедеон, у статті якої «Інгулецька трагедія» від 1 грудня 2000 року, на думку лідера ПСПУ, є посилання на додаткові джерела інформації у справі.

Наступне засідання суду відбудеться 18 грудня.

Київ

Метання ікри на київські ринки

групою дагестанських громадян поклала край столична міліція. Протягом 9 років контрабандисти скуповували чорну ікру на ринках у Дагестані, потім просто у київській квартирі ікру фасували в 50-грамові фірмові банки і збували на ринках столиці.

У затриманих вилучено 116 порожніх фірмових банок, верстат для їх закривання і целофановий пакет з ікрою. Триває слідство.

Севастополь

«Акт самоспалення» небезпечний для здоров'я

Кілька діб горять тверді побутові відходи на сміттепереробному заводі в Севастополі. Пожежникам міста поки що не вдається локалізувати вогонь. Займання виникло в бункері, де знаходиться близько 5 тис. тонн сміття. Причини пожежі ще не встановлено. На думку фахівців, гасіння триватиме не менш як два тижні.

Як заявили представники міської санепідемстанції, вивезти палаюче сміття на загальне звалище під Севастополем неможливо — вогонь може поширитися й там.

Екологи оцінюють ситуацію як надзвичайну, бо завод розташований посеред житлових кварталів міста, що загрожує здоров'ю севастопольців.

Одним абзацом

- **Сьогодні в Києві українські та американські верифікатори обговорюють план спільних спостережень за польотами над територіями обох країн у 2001 році. А за наказом міністра оборони України О. Кузьмука небо Києва, Вінниці, Севастополя, Львова, Одеси і Чернігова з нагоди Дня ЗС України освітить святковий феєрверк.**
- **У Шевченківському районі столиці на будівельному майданчику концерну «Укрмонолітспецбуд» під час роботи впав баштовий кран. Пошкоджено три балкони сусіднього житлового будинку, автомобілі МАЗ та ЗАЗ. Травмованого кранівника госпіталізовано до лікарні швидкої допомоги.**
- **У громадянина Ізраїлю співробітники митного посту «Дніпропетровськ-аеропорт» виявили 263 камінці правильного огранування, прозорого кольору з переливом. Що це: алмази, діаманти чи звичайне скло? Слово за експертами.**

Фотофакт

У Запорізькому обласному центрі народної медицини досвідчені фахівці поєднують на практиці сучасну діагностику з нетрадиційними методами лікування.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Андрій Шевченко: «Я — громадянин України»...

Керівник прес-служби ФК «Динамо» (Київ) Сергій Полховський розповів, що позавчора до нього зателефонував Андрій Шевченко. Він попрохав допомогти йому відкрити власну сторінку в Інтернеті. Натомість пан Полховський, привітавши Андрія з результативною грою в італійській Серії А, поцікавився ситуацією з наданням українцеві статусу громадянина Європи.

Але перш ніж надати слово Шевченкові, зробимо роз'яснення для тих, хто не розуміється на цій справі. У футбольних клубах держав, що входять до Європейського союзу, може виступати необмежена кількість гравців, які є громадянами ЄС. Інша річ — решта Європи, особливо Східна. Для футболістів із цих регіонів поки що існують кількісні квоти. А ось що сказав форвард збірної України та «Мілана» під час телефонної розмови:

— Поняття "європейське громадянство" вводить декого в оману. Не хвилюйтеся, шановні прихильники футболу на батьківщині, я залишаюся громадянином України! А рішення італійського суду на позов мого клубу просто вирівнює мене в правах з гравцями тих країн, які входять до Євросоюзу, стосовно працевлаштування. Я неодноразово звертав увагу на несправедливість обмежень, пов'язаних лише з тим, що в мене український паспорт. Дуже радий, що керівникам «Мілана» вдалося здолати бюрократичний бар'єр. Але найбільша важливість цієї події полягає в тому, що відтепер будь-який український футболіст, потрапивши до італійського клубу, зможе боротися за право не вважатися в цій країні «іноземцем»...

Варто зазначити, що у справі Шевченка велику роль відіграла угода між урядами Італії та України. А тим часом, не всі закордонні «зірки» вже добилися таких привілеїв. Як то кажуть, знай наших!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«Голос України», 6 грудня 2000 року. № 225 (2472)

Свій до свого за своїм

Це гасло запрацює після зменшення податкового тиску на виробника

У цій статті хочу торкнутися деяких змін до проекту Податкового кодексу України, запропонованих фракцією Народного Руху України.

Система оподаткування, передбачена проектом Податкового кодексу, проголосованого Верховною Радою ще у липні 2000 року, практично не відрізняється від чинної. Їй притаманні надмірна ускладненість, непрозорість, захаращеність іноземною термінологією, суперечність деяких законодавчих норм, введення додаткового податкового обліку, який не стикується з бухгалтерським, забюрократизованість, надто жорстке адміністрування.

Така система оподаткування не стимулюватиме збільшення обсягів виробництва, зниження собівартості продукції та ціни на неї, зростання прибутковості підприємств. Пряме та непряме велике навантаження на заробітну плату примушує товаровиробників приховувати її реальні розміри, переходити до «тіньової» економіки, користуватися послугами різних конвертаційних центрів — адже на всякий попит у ринкових умовах швидко відшукується пропозиція.

Діагноз української економіки підтверджує незаперечний факт недосконалості податкової системи разом з іншими серйозними прорахунками у визначенні напрямів структурної реформи економічної системи. Згубна система перенесена до проекту Податкового кодексу. Єдина прогресивна пропозиція авторів проекту щодо зниження податкового навантаження після глибшого аналізу виявляється лукавою.

По-перше. Ставка податку на додану вартість (ПДВ) зменшується з 20 відсотків до 19 (17 відсотків плюс 2 відсотки). Але при цьому податкове зобов'язання становитиме 19 відсотків, а податковий кредит з ПДВ — 17 відсотків.

По-друге. Введення податку на виробничі будівлі та споруди перевершить заплановане зменшення ставки податку на прибуток та ПДВ.

По-третє. Запровадження запропонованого порядку та ставок оподаткування доходів фізичних осіб найнегативніше вплине на матеріальний стан середнього за доходами прошарку суспільства, котрий тільки-но з'являється в Україні і який визначає життєвий рівень будь-якої країни.

Така система оподаткування вигідна багатотисячній армії працівників Державної податкової адміністрації України (влада, значущість, зарплата, офіси, автомобілі, пенсії держслужбовців), іншим численним контролюючим чиновникам з Пенсійного фонду, Соцстраху, Фонду соцзахисту від безробіття, Держмитслужби, Фонду інвалідів, Контрольно-ревізійного управління. «Сірі акули» економіки фінансово спроможні найняти групи досвідчених бухгалтерів і юристів і ловити золоту рибку в каламутній воді недосконалого законодавства.

Запропоновану систему оподаткування запозичено із сучасної європейської традиції. При цьому наші, вітчизняні, її прибічники немов би не знають, що ринкова економіка й, відповідно, виробничі відносини розвивалися в європейських країнах більше сотні (а не дев'ять!) років, і сьогодні цю систему обрав далеко не весь промисловий світ, а податок на додану вартість у країнах Європи було впроваджено тільки у 1968 році як упереджувальний засіб проти можливої світової кризи перевиробництва, як засіб відволікання надлишку обігових коштів товаровиробників. До запровадження податку на додану вартість у Європі існували різні види обігових податків у виробництві за ставками від 1 до 7 відсотків.

Обігові податки застосовувалися протягом багатьох десятиріч. Оскільки відсутність податкових відрахувань зменшується у міру зростання доданої вартості, обігові податки сприяли зростанню частки доданої вартості на кожному етапі виробництва. А оскільки оподатковувався кожен продаж, ці податки об'єктивно сприяли зменшенню кількості перепродажів, а відтак — концентрації промислового виробництва. Усе це відповідало завданням повоєнної відбудови європейської промисловості: розвитку конкурентоспроможних виробництв та концентрації капіталу. Це дало змогу підприємствам акумулювати значні обігові кошти, які спрямовувалися на інвестиції, модернізацію та розвиток виробництва, здійснення наукових розробок та впровадження нових технологій. Саме цим пояснюється стрімке зростання наукоємної та високотехнологічної продукції, що зумовило перехід сучасних західних країн з індустріальної до постіндустріальної стадії розвитку.

В умовах ринкової конкуренції виробники зацікавлені у зниженні ціни — для отримання переваг у змаганні за споживача. Оскільки обсяг сплачених обігових податків не збільшується при зростанні рентабельності підприємств, виробники намагалися досягти переваги, знижуючи собівартість продукції.

У 1940 — 1960 роках обігове оподаткування в країнах Європи дало змогу досягти таких результатів:

1. Відбудувати промисловість, забезпечити сприятливі умови для зростання доданої вартості.

2. Сконцентрувати виробництво в результаті скорочення кількості перепродажів.

3. Заохочувати інвестиції та модернізацію виробництва.

4. Знизити собівартість продукції за умов цінової конкуренції.

5. Добитися зростання частки заробітної плати в структурі собівартості, підвищити доходи населення.

Перенесення в Україну сучасної європейської моделі оподаткування — умова міжнародних фінансово-кредитних організацій. Україна виконала її ще у 1993 — 1994 роках, коли декретами Кабінету Міністрів були впроваджені засади чинного оподаткування. Але, незважаючи на це, кредитів не дають. То, може, годі мавпувати з Європи та натягувати смокінг поверх дірявої свитини? Тим паче що маємо зерна вітчизняного позитивного досвіду в оподаткуванні у сільському господарстві, малому бізнесі, легкій та деревообробній промисловості у Чернівецькій області.

Після прийняття Верховною Радою у 1997 році перших двох з шести законів з пакетною назвою «Економічне зростання» після шоку виробників та економістів тверезо мислячі співвітчизники і патріоти гарячково розпочали вишукувати, розробляти та «пробивати» альтернативні проекти спрощеної системи оподаткування. Так виник фіксований сільськогосподарський податок, спрощена система оподаткування обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва, економічний експеримент в Чернівецькій області.

Щодо оподаткування промислового виробництва середніх та великих підприємств найбільш вдалими є засади, закладені у чернівецькому експерименті. Єдиний податок з обсягу реалізації (продажу) продукції, запроваджений цим експериментом на підприємствах легкої та деревообробної промисловості області, замінює собою основні податки, у тому числі податок на додану вартість. Експериментом передбачено спеціальний механізм, який дозволяє його учасникам видавати покупцям податкові накладні, що надають останнім право на податковий кредит з ПДВ. Єдиний податок — простий у нарахуванні та справлянні, взаємовигідний для платника і держави: більше заробив — більше віддав. Прозорість бази нарахування унеможливлює ухиляння від сплати податку, значно спрощує його адміністрування, створює умови для скорочення видаткової частини бюджету на утримання контролюючих органів, економить обігові кошти підприємств, що витрачалися на сплату штрафів і пені. За рік роботи підприємств Чернівецької області в умовах експерименту податківці під час перевірок правильності нарахування і сплати єдиного податку сумарно не донарахували, а повернули виробникам 47 тис. грн.

У засобах масової інформації час від часу розгорається дискусія між прихильниками та противниками обігового податку.

Передовсім зауважимо, що досконалої і справедливої системи оподаткування бути не може, бо у одного забирають гроші, а другому їх віддають. Погодимося і з тим, що американцю чи європейцю платити податки легше, бо його, по-перше, виховують як патріота, а сплачувати податки — усвідомлена необхідність; по-друге, створено справді демократичну прозору систему формування і виконання бюджету, по-третє, після сплати чималих податків у нього залишаються кошти, спроможні забезпечити гідне життя. Погодимося і з народним депутатом С. Терьохіним, що ПДВ — геніальний витвір людства. Але не для сьогоднішнього стану нашої економіки і не в такому спотвореному вигляді.

Противники податків з обігу висувають два аргументи: можливість виникнення кумулятивного ефекту та вертикальної інтеграції підприємств з утворенням продуктивних монополій.

Щодо кумулятивного ефекту, то розрахунки показують, що після введення єдиного податку з продажу для підприємств усіх галузей, він буде не більший за чинну систему оподаткування, а після запровадження його в галузях, які виробляють товари широкого вжитку, кумулятивного ефекту не буде взагалі.

Щодо можливості утворення продуктивних монополій, то для цього, по-перше, потрібні великі гроші, яких промисловість не має; по-друге, концентрація виробництва на певному етапі розвитку капіталізму — не така погана річ; по-третє Антимонопольний комітет має повноваження унеможливити негативні явища.

Верховна Рада прийняла проект Податкового кодексу в першому читанні, чим принципово погодила основні промислові податки. У прийнятій з цього приводу постанові Верховна Рада України висловила 15 застережень та 32 пропозиції до розгляду у другому читанні. Можна погодитися з усіма застереженнями і майже з усіма пропозиціями, модернізувавши дві з них:

— залишаючи ставку податку на прибуток підприємств розміром 30 відсотків, ввести пільгову (15 відсотків) ставку оподаткування прибутку, спрямованого на технічний розвиток виробництва;

— встановити іншу шкалу оподаткування доходів фізичних осіб, яка стимулювала б зростання мінімального та пересічних доходів, вихід з «тіні» прихованих доходів.

Щодо обігового податку (синоніми: єдиний, агрегований, фіксований), то його можна і потрібно застосувати, насамперед, у тих галузях, які працюють безпосередньо на широкий споживчий ринок і дають швидке обертання «живих» грошей. Це — легка, деревообробна, харчова галузі, промисловість будівельних матеріалів.

Окрім цього, фракція Народного Руху України ініціювала у розділі «Спеціальні податкові режими» спрощену систему оподаткування підприємств легкої, деревообробної промисловості, запровадивши єдиний фіксований податок з обсягу продажу продукції (робіт, послуг) та інших доходів замість восьми чинних (ПДВ, податку на прибуток, плати за землю, податку з власників транспортних засобів, збору за спецвикористання природних ресурсів, збору на будівництво шляхів, збору до Держіннофонду, комунального податку).

На жаль, новий Податковий кодекс найближчим часом прийняти не вдасться через його недосконалість і неефективність. Тому фракція НРУ подала на розгляд Верховної Ради окремий законопроект щодо оподаткування галузі легкої та деревообробної промисловості на базі проведеного експерименту в Чернівецькій області.

У чернівецькому експерименті беруть участь 21 підприємство легкої промисловості та 11 підприємств деревообробної промисловості, перелік яких визначено Чернівецькою обласною державною адміністрацією та затверджено постановою Кабінету Міністрів від 5 квітня 1999 року.

За перший рік діяльності в умовах економічного експерименту підприємствами вироблено продукції на 71,68 млн. грн. Приріст — 19,76 млн. грн., або 38,1 відсотка. Темпи зростання виробництва продукції легкої промисловості вищі, аніж у деревообробній, і становлять 45,4 відсотка при 30,3 відсотка в останньої.

За звітний період збільшилося виробництво основних видів продукції: тканин — у 5,5 разу, пряжі — у 5,2, деревостружкових плит — у 2,1, стільців — у 1,6, рукавичних, трикотажних виробів — в 1,4 разу. Збільшився випуск швейних, панчішно-шкарпеткових виробів, меблів. Дещо знизилося виробництво шкіряного взуття (на 8 відсотків), паркету (на 7,8 відсотка), фанери клеєної (на 6,3 відсотка), пиломатеріалів (на 1,8 відсотка).

Обсяги продажу товарів (робіт, послуг) підприємствами — учасниками економічного експерименту зросли на 11,8 відсотка, в тому числі продукції власного виробництва — на 39,9 відсотка. Питома вага бартеру скоротилася на 20,8 відсотка. Обсяг поставок продукції на експорт зріс на 49,2 відсотка.

За звітний період сумарний балансовий прибуток підприємств становив 12,43 млн. грн., порівняно з 6,14 млн. грн. прибутку за відповідний минулий період, тобто виріс у 2 рази. Сумарна збитковість зменшилася наполовину. Якщо в минулому періоді сумарні збитки підприємств перевищували їхні прибутки, то за звітний період сумарні прибутки перевищили збитки більш як у три рази.

Половину отриманого прибутку підприємства вклали у технічне переозброєння, модернізацію виробництва, впровадження нових технологій та виробів. За звітний період на інноваційну діяльність витрачено 9,12 млн. грн., що у 12 разів більше, ніж за відповідний минулий період. Розпочате технічне переоснащення виробництва сприяло створенню 160 нових робочих місць.

Важливим наслідком зростання прибутків підприємств є збільшення обігових коштів. У першому півріччі поточного року сумарні обігові кошти учасників експерименту становили 36,53 млн. грн., що на 14,7 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року. Середньомісячна зарплата за період, що аналізується, зросла на 48 відсотків.

До бюджетів усіх рівнів надійшло на 1,24 млн. грн. більше, порівняно з минулим роком.

За підрахунками галузевих експертів та спеціалістів, поширення дії чернівецького експерименту на усю легку та деревообробну промисловість країни забезпечить щорічне збільшення виробництва на 10 відсотків з відповідним поповненням доходної частини бюджетів.

А тому виробнича система держави має орієнтуватися на людину, споживача і його соціально-культурні потреби. Тим більше, що за статистичними даними 80 відсотків українців готові купувати вітчизняні товари. За сприятливої податкової системи виробництво якісних дешевих товарів легкої та деревообробної галузі дасть змогу працевлаштувати велику кількість людей, залучити кошти населення в економіку, стати важливим чинником розбудови регіональних економік та соціальної сфери.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова фракції
Народного Руху України.

Виробнича система держави має орієнтуватися на людину

Смерть з коричневим відтінком

5-річний Йозеф Абдулла, хлопчик із змішаної німецько-іракської сім'ї із саксонського міста Зебніц, загинув 13 червня 1997 року. Здана до архіву тека з розслідуванням справи свідчить: «Смерть настала внаслідок нещасного випадку». В це не повірили батьки дитини — 48-річні доктори наук, яким належить одна із трьох міських аптек, розпочавши власне розслідування. Їм удалося знайти свідків того, що в міському басейні їхнього сина втопили недоростки з місцевої зграї бритоголових хуліганів.

Очевидці бачили, як вони оточили хлопчика, котрий грався на рушнику на краю басейну, насильно влили йому до рота якийсь напій (згодом з'ясувалося, що це був сильнодіючий наркотик), побили, називаючи росіянином і чехом, а потім кинули у воду і притопили. Все це відбувалося літнього дня в міському басейні, де було не менш як 200 відпочивальників. Кажуть, що раніше багато людей чули, як ці «справжні німці» погрожували: «Якщо аптекарські діти ще раз з'являться в басейні (в сім'ї Абдулла є старша дочка. — **Авт.**), то вони — покійники».

Справа отримала гучний резонанс. Канцлер Герхард Шрьодер зажадав негайного розслідування обставин загибелі хлопчика, а міністр внутрішніх справ Отто Шилі констатував, що статистика злочинів праворадикального гатунку продовжує зростати. За підозрою у скоєнні вбивства з особливою жорстокістю затримано 20-річного Майка Х., 25-річного Сандро Р. та 21-річну Уту Ш. — лише трьох із п'ятдесяти підозрюваних. До Зебніца вирушили німецькі та зарубіжні журналісти, сподіваючись отримати не тільки достовірну інформацію, а й почути думку городян з приводу того, що сталося. Проте там на представників ЗМІ чекало розчарування. Перед ними щоразу зачиняли двері: «Немає в нас ніяких екстремістів, Зебніц — не праве місто!».

Натомість життя «вирує» біля будинку сім'ї Абдулла. Тут постійно чергують групи бритоголових, які горланять нацистські пісні, перемежовуючи їх образами, лайками та неодмінним «Хайль Гітлер!» щоразу, тільки-но у вікні або на вулиці з'являється хтось із його мешканців. А поліція за цим лише спостерігає. Тільки тепер, після оприлюднення показань свідків, відкрито заговорили про існування в Зебніці праворадикального угруповання «Бритоголові Саксонської Швейцарії», яке налічує 1100 бойовиків. І хоча дедалі частіше лунають заклики влади «посилити нетерпіння до проявів нацизму», але всі вони розбиваються об бездіяльність правоохоронних органів.

А політики вкотре пояснюють розгул радикалізму безробіттям (у Зебніці воно, наприклад, становить 17% при загальнонімецькому рівні 11,7%), а також гострою криміногенною обстановкою на німецько-чеському кордоні з його коридором для контрабандистів, автомобільних злодіїв та торговців людьми.

Тим часом затриманих за обвинуваченням у вбивстві хлопчика звільнено з-під варти. Прокуратура пояснила причину: показання свідків плутані й суперечливі, а потерпілі начебто намагалися заплатити свідкам за дачу показань по... 10—15 марок. У результаті сім'я Абдулла збирається покинути країну, бо боїться за долю своєї старшої дочки.

Валентина **ПИСАНСЬКА**.

Франкфурт-на-Майні.

Якби Нобель був одружений, його премії не було б

10 грудня, у день смерті Альфреда Нобеля, в Стокгольмі та Осло відбудуться церемонії вручення Нобелівських премій за 2000 рік. У зв'язку з цим варто нагадати: шведський винахідник і магнат помер 1896 року, а премії почали присуджувати лише через п'ять років —1901-го. Але їх узагалі могло б не бути. Чому?

Причин — кілька. По-перше, Нобель, який не любив адвокатів, склав заповіт досить недбало, тож на його капітали реально претендували родичі і навіть кілька країн. По-друге, у Швеції сама ідея премій не сподобалася королю Оскару II та багатьом ученим, котрі не хотіли утруднювати себе відстеженням найкращих досягнень у науці. Найближчим співробітникам Нобеля з величезними зусиллями вдалося врятувати премії. Їм пощастило в тому, що у магната не виявилося прямих спадкоємців, бо він не був одружений. Щоправда, любовні романи в нього були. Про Нобеля казали, що він «жив там, де працював», а працював він у країнах, де були його основні підприємства та лабораторії: у Швеції, Росії, Німеччині, Австрії, Франції, Англії, Італії. В останні роки життя його імперія розширилася так, що до неї входило 90 різних компаній, розташованих на всіх п'яти континентах. Окрім бізнесу, Нобель постійно займався винахідництвом. Знаменитий швед винайшов не тільки динаміт і бездимний порох. Він автор безлічі інших винаходів, на які отримав більш як 350 патентів.

Серйозний роман зав'язався в Альфреда, коли йому виповнилося 42 роки. Це було в Австрії. Він шукав секретаря і дав оголошення в газеті. Бажаючих знайшлося багато, проте Нобель віддав перевагу 34-річній графині Берті Кінськи, котра знала кілька мов і займалася літературною працею. Деякий час вона працювала його особистим секретарем. Біографи магната стверджують, що Нобель був налаштований дуже серйозно. Однак його величезне багатство не спокусило графиню, і вона вийшла за барона фон Саттера... Погляди Альфреда і Берти були дивовижно близькі. Баронеса стояла біля джерел пацифістського руху. В 1892 році вона переконала Нобеля взяти участь у Конгресі миру, що проходив у Швейцарії. Отож Нобель не випадково заснував серед інших і премію миру. Цікаво, що Берту фон Саттер удостоїли цієї премії за 1905 рік. Тоді вона була головою Постійного міжнародного бюро миру в Берні.

Згодом Нобель удався до нової любовної авантюри. В Парижі його увагу привернула... вулична продавщиця квітів Софі Хесс. Попри велику різницю у віці (23 роки) та соціальному становищі, Альфред так захопився Софі, що їхній зв'язок тривав 18 років! Магнат здійснив відчайдушну спробу зробити із Софі даму свого кола та свого інтелектуального рівня. Він щедро обдаровував її. Купив, приміром, віллу в австрійських Альпах. Але потім Софі зізналася, що чекає дитину від... угорського наїзника. Ця друга невдача завдала Альфреду Нобелю такої серйозної психологічної травми, що надалі він уже не думав про одруження. Проте до кінця життя йому довелося відбиватися від матеріальних претензій цієї пари. Історію про те, як Софі намагалися ввести у вищий світ, використав Бернард Шоу під час написання в 1913 році свого знаменитого «Пігмаліона». До речі, Б. Шоу було удостоєно Нобелівської премії з літератури за 1925 рік.

Капітал Альфреда Нобеля після його смерті перевищував 33 мільйони шведських крон — колосальну на ті часи суму. Вона стала основою «Фонду Нобеля», який досі займається фінансовим забезпеченням премій. Гроші вкладено в надійні цінні папери та акції, що приносять дедалі більший дохід.

Марат **ЗУБКО**.

Гельсінкі.

Санти проти Естради

Чим займаються Санта-Клауси у передріздвяні дні? На Філіппінах — відставкою президента. Цього тижня у верхній палаті парламенту країни має відбутися слухання питання про імпічмент президента Джозефа Естради. Його обвинувачують у хабарництві та корупції. Палата представників уже висловилася за відставку глави держави, й тепер демонстранти намагаються переконати сенаторів наслідувати приклад їхніх колег з нижньої палати.

Фото АП.

Депутати не знають правил дорожнього руху

Як з'ясував журнал «Куаттро руоте» («Чотири колеса»), дві третини членів парламенту Італії не змогли б скласти іспит на отримання прав водія.

Зі 100 депутатів, яких було жартома протестовано, лише 35 змогли відповісти правильно на більшість запитань, решта — провалилися. Дехто припустився 26 помилок в опитному листі з 30 пунктів. За італійськими законами, якщо претендент на отримання прав водія «завалить» хоча б чотири запитання, на нього очікує переекзаменування. На жаль, таких, хто б не припустився жодної помилки, не знайшлося.

Більшість помилок стосувалася правил обгону, проїзду перехресть, дотримання пріоритетності руху. Саме на ці «статті» дорожнього кодексу в Італії припадає найбільша кількість аварій. Журнал надрукував імена всіх ста сенаторів і депутатів, які взяли участь у перевірці, однак з етичних міркувань відмовився повідомити отримані ними оцінки. Але ім'я одного парламентарія журнал все-таки назвав. Це — міністр транспорту П'єр Луїджі Берсані. Він виявився найрозумнішим і просто відмовився взяти участь у тестуванні.

Свято добровольців

Учора світ відзначав Міжнародний день добровольців. «Вони вкладають свій труд, розум і, передусім, серце в служіння людям. Роблячи це, вони вселяють надію в тих, кому допомагають... Вони можуть сприяти трансформації нашого суспільства на благо всіх людей. Але щоб це сталося, суспільство має заохочувати працю добровольців, як винятково корисну, і сприяти цій роботі на національному рівні та за кордоном», — ідеться в посланні Генерального секретаря ООН Кофі Аннана, розповсюдженому Представництвом ООН в Україні. До речі, наступний 2001 рік оголошено Міжнародним роком добровольців.

Хроніка. Факти. Події

Брюссель

НАТО обговорює плани створення європейських сил

На нараді міністрів оборони країн НАТО обговорюються плани ЄС щодо створення європейських сил швидкого реагування. Висловлено стурбованість з приводу того, що створювані європейські сили можуть порушити взаємодію країн—членів НАТО. На думку низки учасників наради, деякі уряди намагаються використати створення європейських сил винятково у власних цілях.

Токіо

В Японії новий уряд

Прем'єр-міністр Японії Йосіро Морі оголосив склад нового кабінету міністрів, у якому два важливих пости обійняли двоє колишніх прем'єрів: Рютаро Хашимото призначено главою департаменту адміністративних реформ, а Кіїті Міядзава залишився міністром фінансів. На думку експертів, ці перестановки навряд чи спричинять істотні зміни в японській політиці.

Кишинів

Вибори президента знову не відбулися

У понеділок під час повторного проведення першого туру виборів парламент Молдови не зміг обрати нового президента країни. У виборах взяли участь 98 із 101 депутата парламенту. За лідера комуністів Володимира Вороніна проголосували 50 осіб, а за кандидата правоцентристських сил Павла Барбалата — 35. 13 бюлетенів визнано недійсними. Для перемоги кандидатові треба набрати більш як три п'ятих голосів (тобто 61 голос). Другий тур виборів відбудеться в середу.

Воронеж

Витік радіації

Під час проведення радіаційного контролю на території санітарно-захисної зони Нововоронезької АЕС було виявлено ділянку з підвищеним радіаційним фоном. За даними Центрального регіонального центру МНС, вона розташована в районі водовідвідного каналу виведених з експлуатації 1-го і 2-го енергоблоків. Тепер ділянку обнесено колючим дротом, біля неї встановлено попереджувальні знаки. Спеціальна комісія з'ясовує причини підвищення радіаційного фону.

Пхеньян

Корейців зв'яже залізниця

У вівторок на кордоні Північної і Південної Кореї відбулася чергова зустріч військових фахівців двох країн, присвячена планам будівництва залізниці та автомобільного шосе через кордон. Під час обговорення було вирішено побудувати залізничну вітку і чотирисмугову автодорогу через 4-кілометрову демілітаризовану зону і тим самим з'єднати Сеул і Пхеньян.

Газа

Арафат береться за зброю

Палестинський лідер Ясір Арафат, щоб продемонструвати рішучість і незламність у тривалому арабо-ізраїльському конфлікті, з'явився на вулицях Гази з автоматом у руках. Озброєний лідер Палестинської автономії зазначив, що ізраїльська сторона нічого не може зробити без своєї армії, без прояву сили. Парламент Ізраїлю, зі свого боку, прийняв у першому читанні законопроект, що забороняє прем'єр-міністрові підписувати міжнародні угоди без схвалення Кнесету. Отож Ехуд Барак не зможе тепер одноосібно укладати мирні угоди з палестинцями, навіть якщо захоче.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформаційних агентств.

Переворот Олександра Лавренюка

Інтерв'ю з першим чернігівським капіталістом, який не збудував собі дачі та не придбав престижного автомобіля

Олександр Федорович ЛАВРЕНЮК народився 27 жовтня 1949 року в Жашкові Черкаської області у родині вчителів. Трудовий шлях розпочав електриком у Чернігові. Після закінчення Чернігівської філії Київського політехнічного інституту працював інженером-конструктором, начальником техбюро заводу автозапчастин. У 1980 році висунутий на партійну роботу, завідував промислово-транспортним відділом Деснянського райкому партії. З 1984-го по 1987 рік був секретарем РК КПУ.

Чотирнадцять років тому очолив фабрику гумотехнічних виробів, яка виробляла накидки та плащі хімзахисту для армії. Завдяки неформальній приватизації підприємства (до речі, першій на Придесенні!) нинішнє закрите акціонерне товариство «Виробничо-торгова фірма «Сіверянка» не тільки змогло вижити у ринкових умовах, залишити далеко позаду місцеві фабрики з пошиття одягу, а й стати одним із провідних лідерів легкої промисловості України. У листопаді цього року Олександр Лавренюк нагороджений дипломом Міжнародного відкритого рейтингу популярності та якості товарів і послуг «Золота фортуна».

Нещодавно «Сіверянку» відвідав Президент Леонід Кучма, який був уражений побаченим. У книзі відгуків для почесних гостей він залишив запис: «Із вдячністю колективу за зроблене і вірою у ще краще недалеке майбутнє».

Страйк породив... капітал

— Олександре Федоровичу, свого часу ви три роки були секретарем РК КПУ, а тепер фактично є першим чернігівським капіталістом. Чи не почуваєтеся від того дискомфортно?

— Зовсім ні. Гадаю, що якби я й далі залишався директором державного підприємства і не був власником значного капіталу, то справді мав би такий проблемний стан душі, про який кажете.

— Чому?

— А ви назвіть мені хоч одне чернігівське державне підприємство, яке сьогодні процвітало б, а його директор не ламав голову, як скоротити незайнятих, виплатити працівникам мізерну зарплату, повернути кількамісячні борги. Коли я очолив фабрику, на ній працювало 620 осіб. А тепер на «Сіверянці» трудиться 1300 працівників, середня зарплата яких становить 400 гривень. При цьому в державний бюджет акціонерне товариство щомісяця перераховує у двадцять разів більше коштів, ніж до приватизації. То чого мені має бути дискомфортно?

— Ну хоча б тому, що комуністи вас називають «зрадником»?

— Кого я зрадив? КПРС, якої вже немає? Я що, обіймаючи посаду секретаря Деснянського райкому партії, працював на неї, а не на людей? Пригадую, що в ті роки був фактичним виконробом на багатьох будівельних майданчиках міста. Сидів там днями і ночами. Скільки моєї енергії, завзятості пішло, щоб було вчасно введено в дію автобазу № 2550, лижну базу, музей Бойової слави. Від Чернігівської області я відповідав за швидке будівництво села Лук'янівка для переселенців із зони Чорнобильської аварії. У рекордні строки — за 2,5 місяця — було збудовано 250 котеджів! Я пишаюся тією роботою. Мені за неї не соромно.

— Багатьом людям все-таки незрозуміло, як можна стати в Україні мільйонером, не надуривши простих роботяг...

— Ви знаєте, наше акціонерне товариство вже перевірялося з цього приводу не раз за скаргами деяких місцевих політиків. Але першу на Чернігівщині оренду з викупом підприємства, потім його приватизацію визнано законними. Мені колектив довірив 30 відсотків акцій ЗАТ, нині маю контрольний їх пакет.

— Люди ось так просто поділилися своєю колективною власністю?

— Ні, це було зовсім не так. Ви знаєте, 1989 року на фабриці, здається, вперше на всій Чернігівщині, люди провели страйк! Вони не хотіли такого жорсткого керівника, як я.

— Чим ви так насолили людям?

— Я не догодив не тільки їм, а й парторганам! Просто набридло оте партійне адміністрування, безглузде втручання у діяльність підприємства. Я почав огризатися, не виконувати сліпо вказівок. Це не подобалося. Був переконаний, що наші люди можуть працювати краще, ефективніше. Мені хотілося якнайшвидших рушійних якісних змін на підприємстві. Тому почав вимогливіше ставитися до спеціалістів, начальників цехів. Пасивних, байдужих звільняв.

Одного дня оштрафував увесь цех за брак. Люди вирішили поставити мене на місце, застрайкували. Я опинився, як мовиться, між молотом і ковадлом. З одного боку — КПУ проти мене як людини, яка вийшла з-під контролю, а з другого — Рух із гаслом: «Партократа — у відставку!» Був довгий мітинг. Добре пам'ятаю слова одного з тодішніх політичних лідерів, з яким раніше разом працювали на заводі автозапчастин: «Я добре знаю Олександра Федоровича. Але, мабуть, райком його зіпсував. Директор повинен бути слугою свого робітника!»

Оскільки я не поділяв думки мітингуючих, то вирішив подати заяву на звільнення. На підприємстві має бути сильний, вимогливий керівник, а не плазуючий перед усіма догідник. Але парадокс: коли про це дізналася більшість, вона вирішила зібрати підписи, щоб я залишився з ними!

— Отже, ви не поступилися принципами?

— Я не кажу, що не помилявся. Помилявся, і дуже. І перегинав у дечому. Та водночас і шукав, експериментував, вболівав за справу. Тільки сліпий цього міг не помітити. Посудіть: це було оборонне підприємство, продукція якого сьогодні нікому не потрібна. Якби ми вчасно не подумали про наше майбутнє, сьогодні у цих цехах гуляв би вітер. Я радий, що мені як керівнику зрештою люди повірили і доручили у 1993 році бути не формальним, а справжнім господарем підприємства. Взятий нами десять років тому курс на приватизацію, модернізацію цехів довів, що ми на правильному шляху, що лише так, а не мітингами, пікетами можна зайняти свою нішу в складному ринковому середовищі.

— Зараз опозиціонерів у вас нема?

— Можливо, є заздрісники, але якихось дій опозиції як такої я не відчуваю... Розумієте, у нашій фірмі все чесно. Це ж не секрет, що на державному підприємстві директор, отримуючи ставку, думає про те, як не забути свою сім'ю, власний інтерес. Через те у нас в Україні дуже багато грошей опинилося різними шляхами за кордоном. А мені не треба нічого красти, робити якісь оборудки, щоб заробити десь на стороні більше. Я знаю, що все, пов'язане з поліпшенням праці в цехах, оновленням обладнання, стосується насамперед мене особисто. Це зростання мого капіталу.

— Олександре Федоровичу, але ж ви як власник великого капіталу, якщо говорити відверто, хіба не зацікавлені у дешевій робочій силі, низькій заробітній платі, тобто у непомірній експлуатації працівників?

— Відразу зауважу вам, що я працюю як організатор, керівник не тільки на себе, а й на 3600 акціонерів. Більшість із них — це ті самі працівники фірми. Отже, зрештою я вирішую долю й їхнього капіталу, нехай пропорційно і не дуже великого. Скажімо, моє помилкове рішення може призвести до простою фабрики. А не буде замовлення — не буде й зарплати.

Як президент фірми, я зацікавлений, щоб «Сіверянка» виробляла дедалі більше конкурентоспроможної продукції. Чи будуть швачка, модельєр старатися, виготовляючи новинку, якщо за свою працю отримуватимуть 150—200 гривень? Ні! Що більше отримує фахівець — то більша від нього віддача. Я знаю, що наша середня зарплата —400 гривень — висока для Чернігова. Проте визнаю, що вона низька. Хотілося б платити працівникам по 1500—2000 гривень. Вони цього заслуговують. Однак одного бажання тут замало.

Поки що модельний одяг, який ми виготовляємо невеличкими партіями по 5—10 виробів, поступово доводячи асортимент до 2000 позицій, все ж таки «кусається» за ціною для тих, хто має зарплату 120—150 гривень. А таких, на жаль, більшість в Україні. Чим скоріше буде вища зарплата у населення, тим легше розв'язуватиметься ця проблема.

Мода вимагає жертв

— Мода все-таки любить невеликі партії зразків одягу.

— А ми і не думаємо ставити на конвеєр кожну новинку. Це безглуздя. Інша річ, якщо йдеться про спецзамовлення. Нині, скажімо, забезпечуємо майже на третину Збройні сили літнім та зимовим асортиментом одягу. Однак ставку все ж робимо на пошиття стильного вбрання. Воно швидше розкуповується.

У вересні при фабриці відкрито Будинок моди. У ньому великий демонстраційний зал, де чернігівці та гості можуть побачити привабливі сукні, пальта, які створили фахівці центру розвитку моди. У нас щотижня засідає художня рада, яка пропонує для виробництва їхні нові розробки. Придбавши устаткування німецької фірми «Дюркопп» та японської — «Джукі», ми автоматизували низку основних і допоміжних операцій при виготовленні новинок. Хочеш мати власний, неповторний стиль —модельєри виконають будь-яку забаганку найвередливішої модниці.

Одне слово, виготовляємо все без винятків за будь-яким оригінальним замовленням. Сьогодні «Сіверянка» — це фактично кілька окремих міні-фабрик, які займаються випуском костюмно-пальтового асортименту, трикотажних виробів, брюк чоловічих та жіночих, суконь, спідниць тощо. Я гордий тим, що наші оригінальні модельні вироби спішно розкуповуються у 25 магазинах Києва, а також у торговельній мережі Ялти, Сімферополя, Дніпропетровська, Луганська, Львова, Тернополя, Луцька, Трускавця та інших міст України.

— Олександре Федоровичу, отже, і ваш особистий капітал примножується... Однак кажуть, що Лавренюк веде якийсь просто-таки аскетичний спосіб життя, який не відповідає уявленням про мільйонерів.

— Я не аскет, але, справді, при моїх можливостях живу, як і більшість людей. Наприклад, не споживаю м'яса. Але це тому, що вважаю його не корисним для мого здоров'я. Я не збудував ані дачі, ані власного будинку. Не купив іномарки. Живу з дружиною у трикімнатній квартирі, яку одержав років двадцять тому.

— Олександре Федоровичу, та з дачами, іномарками вас обскакали десятки тисяч чернігівців!

— Я з ними не змагаюся. Чесно кажучи, до 2000 року мені було не до цього. Я навіть не дозволив собі з'їздити жодного разу за кордон.

— А це вже чому?

— Я міг би це зробити, як багато керівників. Але ці затратні екскурсії для «Сіверянки» поки що ні для чого. Нам треба спочатку завоювати верхнім одягом ринок України, а вже потім думати про «прорубування вікна в Європу».

— Всі нині шукають за рубежем грошовитих інвесторів.

— Я вважаю, що найкраще розв'язувати ці питання самотужки. Ось два роки тому збудували великий гумотехнічний цех. Щоб його ввести в дію, потрібно було найти мільйон доларів. Я взяв кредит. Гроші повернуто до копійки, бо продукція цеху дуже потрібна українським споживачам — тенти для автомобілів, намети, гумові човни різних модифікацій, костюми для рибалок.

Мій капітал, власне, в обладнанні, бетоні, стінах цехів, Будинку моди. Отримані гроші — постійно в русі. Вони не затримуються на рахунку. Закуповуємо сировину, запчастини тощо. А дача? Зрештою це питання після збільшення за останні десять років виробничої площі втричі, заміни обладнання десь відсотків на 60 уже можна розв'язувати. Якщо ви вважаєте, що це шкодить моєму іміджу, то я при нагоді візьмусь за розв'язання і цієї проблеми. Як на мене, ніхто у колективі за це вже не дорікне.

Фірмовий «монастир»

— На прохідній вашої фабрики нещодавно з'явився напис: «Ви входите у світ цивілізованих виробничих відносин». Це просто красиві слова, чи вони справді відбивають рівень певних змін у житті колективу?

— Так, це не випадкові слова. У нас є багато чого такого, що багатьох шокує. Наприклад, немає профкому, профспілкової організації. Я їх, відразу зазначу, не розігнав. Просто сказав: хочете — організовуйтеся самі, а не через бухгалтерію збирайте внески, орендуйте кімнату. Ніхто не захотів цим займатися!

Або ще таке. Рядовий робітник у нас повинен насамперед розв'язувати свою проблему з начальником цеху. Якщо останній її не вирішить або знехтує, то заявник може його оштрафувати, подавши відповідне подання дирекції.

На «Сіверянці» навіть трапився випадок, коли начальник цеху змушений був платити штраф за образливе прізвисько, яким наділив підлеглого. Взагалі, регламент цивілізованості взаємовідносин на нашому підприємстві містить чимало суто «сіверянських» положень, підказаних життям.

Наприклад, персоналу одного цеху забороняється ходити в інші цехи. Це просто усуває причини безвідповідальних втрат матеріалів, сировини. У нас не заохочують крадіжки — якщо щось у цеху залишилося бездоглядним і зникло, компенсує втрату весь колектив.

— Ваша внутріфірмова валюта — «лаврики» — ще існує?

— Так. Це, так би мовити, талони на обід у нашій їдальні. Крім того, є чекові книжки. Людина має право отримувати заробітну плату наприкінці місяця. Але водночас може одержувати в наших магазинах за чеками продукти, одяг на п'ять відсотків дешевше, ніж за гроші. І все це наперед. Виграє працівник — він заощаджує певну суму. Виграє й фірма — у нас гроші працюють на виробництво.

— У «Шинку», який за прохідною фабрики, теж діє ваша валюта?

— Зрозуміло!

— А такий стимул для робітників не заважає їм працювати?

— Поміченого у п'яному вигляді на робочому місці відразу буде звільнено!

— Ого! То навіщо ж ви поставили «Шинок»? Щоб провокувати слабкодухих?

— Цивілізовано — це тоді, коли не до роботи, а після неї людина може розслабитися, обговорити з колегами за кухлем чернігівського пива новини дня, свої проблеми.

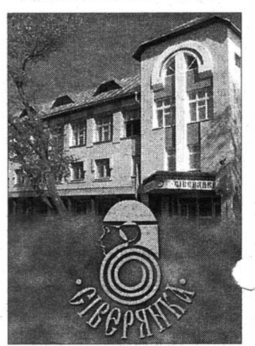
— І часті у вас звільнення?

— Ні. Люди все-таки дорожать роботою. Вони знають, що підшукати кращу в Чернігові дуже важко. Останнім часом, до речі, ми оновлюємо колектив лише синами та дочками працюючих акціонерів. Вони легше, як мовиться, вписуються в ті вимоги, звичаї, які склалися. Найчастіше у нас траплялися проблеми з людьми, яких до того ніхто не знав. Також власну молодь вивчаємо за необхідними спеціальностями у вузах Чернігова, Києва, навіть оплачуємо навчання. Тому маємо вже непогану когорту молодих, енергійних менеджерів, фінансистів, інженерів, модельєрів.

Фізичне і політичне моржування

— У вас такий цікавий і своєрідний фабрично-фірмовий «монастир» зі своїм статутом. Він хоч не конфліктує з чинним законодавством?

— Я не думаю, що всьому виною деяка несхожість порядків на нашому підприємстві з аналогічними, але «Сіверянка», я сказав би, постійно має неабиякий інтерес для контролюючих органів. За рубежем — якщо фірма постійно і регулярно платить податки, її ніхто не зачіпає. А в нас ці перевірки тривають по два і більше місяців.

Були роки, коли перевіряльники нас не залишали у спокої жодного дня. Я вже не можу порахувати, скільки разів проти мене як керівника порушували кримінальні справи за останні десять років. І все тому, що у податковому законодавстві нагромадилося стільки плутаних доповнень, додаткових інструкцій, що за ними посадити на тюремні нари можна дуже просто будь-якого бізнесмена-виробника, який намагається щось робити, платити людям зарплату. Свою правоту ми захищали у Вищому арбітражному суді, у вищих інстанціях. Скільки все це забирає нервів у адмінперсоналу!

— Саме згадане змушує вас брати активну участь у політиці?

— Ви знаєте, кожен небайдужий підприємець на 80 відсотків політик. Бізнес великою мірою залежить від того, хто прийде до влади у місті, регіоні, державі, які після цього складуться правила гри для підприємництва. Через те я намагаюся бути задіяним у цих процесах. На жаль, поки що мій політичний досвід, я сказав би, не дуже вдалий. Потрапляю на перших порах ніби в енергійну, багатообіцяючу команду, а потім вона сходить зі сцени, розпадається. Але попри все, це додало мені певного політичного досвіду. Сподіваюся не повторити попередніх помилок.

— Ви не відмовитеся, якщо складуться певні обставини, взяти участь у виборах мера міста, голови обласної ради?

— А чому б і ні?

— Залишите підприємство і перейдете на державну службу?

— Контрольний пакет акцій залишиться за мною.

— Але ж ви знаєте, яка це невдячна робота — при дефіциті коштів розв'язувати питання забезпечення міста теплом, газом...

— Я згоден з вами, що це клопітна справа. Для мене, чесно кажучи, був би ідеальним варіант, якби у майбутньому за владні крісла у регіоні боролися лише компетентні професіонали, справжні лідери, які готові звалити на себе увесь тягар людських турбот і успішно їх розв'язувати. Я їм і не переходив би дороги. Якщо я побачу протилежне, лише політичну тріскотню, змушений буду впрягатися у цього досить важкого владного воза заради наших дітей, майбутнього.

— У цьому смисл вашого життя?

— Я хочу, як і кожна нормальна людина, залишити в ньому свій слід.

— Голова Чернігівської облдержадміністрації Микола Петрович Бутко свій ранок починає з холодної купелі в Десні. Це і ви не випадково з відповідним прицілом почали моржування?

— Відразу зазначу, що я гартуюся холодною водою вже кілька років, тоді ще Микола Петрович не був губернатором. Це моє хобі. За допомогою обливання, заняття спортом знімаю стреси, негативні емоції. Я радий, що моржам на Придесенні так таланить і що я в їхній неформальній команді.

— Насамкінець, Олександре Федоровичу, від чого ви отримуєте справжню насолоду?

— Успіх у роботі. А сьогодні — й два маленькі сонечка. Я вже дід, і маю двох онучок!

— Нехай вам, вашій родині і вашому дітищу — «Сіверянці» — щастить!

**Інтерв'ю провели
Сергій ПАВЛЕНКО
та Іван ЛАЗНЮК.**

Кожен небайдужий підприємець на 80 відсотків політик

Концерн РРТ: перевірено, порушень немає

(Початок на 3-й стор.).

Повернімося до тарифів. Тарифи, які затверджено Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення, Держтелерадіо України та погоджено профільним комітетом Верховної Ради, є граничними. В поясненні до тарифів є пункт, в якому дозволено концерну РРТ робити знижки до 60 % від граничного тарифу. Тому для розгляду звернень від ТРК і прийняття рішень щодо надання знижок в концерні створено комісію. Комісія під час розгляду керувалася тим, що всі компанії мають однакові права, тому ті, сигнали яких розповсюджуються передавачами, що належать концерну РРТ, мали знижки 25 % і 5 % (доставка сигналу і розповсюдження) і користувалися ними за умови сплати поточних платежів і відсутності заборгованості... Компанії, які мали свої передавачі, але обслуговували їх фахівці концерну, мали більші знижки, бо самі купували запасні частини і платили амортвідрахування. Практично концерн складав договірну ціну, тому що на такі передавачі тарифів не існує.

Щодо компанії АІТІ, то ми взагалі не надавали їй послуги.

Про споживання електроенергії. Яка енергопостачальна організація відпустить будь-кому електроенергію, якщо не буде її обліку? Кількість спожитої електроенергії з року в рік зменшувалася: 1996-й — 223,0 млн. кВт/год, 1997-й — 191,0 млн. кВт/год, 1998-й — 160,0 млн. кВт/год, 1999-й — 125,0 млн. кВт/год. Стосовно плати за спожиту електроенергію. Справді, в різні роки енергетики нараховували різні суми, але тут треба зазначити, що вартість електроенергії змінювалася, за невчасні розрахунки нараховували штрафи і пеню, за несплату встановлювались нульові ліміти і нараховували п'ятикратні тарифи і т. ін. Але в цьому треба було розібратися, визнати, що не було забезпечено нормального фінансування концерну, та ще й з'ясувати, куди поділися казначейські векселі, які держава виділила для розрахунків за електроенергію, а це мільйони гривень. Ця інформація є в контрольно-ревізійних органів, які вже перевірили концерн РРТ, НТКУ, НРКУ та ліквідоване Держтелерадіо України. Одне можна сказати, що в концерні РРТ порушень не виявлено.

Сьогодні борги національних теле- і радіомовних компаній України становлять 129,3 млн. грн., підприємства концерну РРТ заборгували енергетикам за спожиту електроенергію 34,0 млн. грн. за податками і зборами (обов'язковими платежами) — 53,1 млн. грн. При цьому надходження коштів від комерційних замовників практично на 70 % списуються на погашення картотек, які утворилися з вини бюджетного недофінансування. При цьому врахуйте, що підприємства працюють на останніх запчастинах, коли нема за що придбати вугілля, відремонтувати дахи, аварійні щогли та виплатити людям заробітну плату, які за цього дефіциту запасних частин підтримують якісне телерадіомовлення в Україні, коли енергетики від'єднують цілі області від телерадіомовлення. Знаючи це, пан Михайло, можливо, також підтримав би дії уряду України, двох комітетів Верховної Ради, які за такого скрутного фінансового становища хочуть допомогти не тільки концерну РРТ, а й телеглядачам країни, зберегти можливість дивитися цей улюблений «голубой экран».

Стосовно каналу «Інтер» можу повідомити, що він ніколи не мав і не має заборгованості перед концерном РРТ.

Оголошення

20 січня 2001 року відбудуться позачергові збори акціонерів **«ВАТ БМП Київоблбудгаз».**

Початок зборів о 12 год дня.

Збори будуть проведені в приміщенні ВАТ БМП «Київоблбудгаз» за адресою:

Київська область, місто Біла Церква, вул. Сквирське шосе,178.

Реєстрація акціонерів з 10.00 до 11.30.

Порядок денний:

1. Звіт правління про реорганізацію товариства та його структурних підрозділів.
2. Внесення змін до складу спостережної ради товариства.
3. Зміни до статуту товариства.
4. Різні питання.

Всім акціонерам необхідно з'явитись на збори або направити своїх представників з переданням права голосу за довіреністю.

Арбітражний суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського,29) порушив справу № 05-01/2363/10-149 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Нафтогазсервіс» (25006, м. Кіровоград, вул. Орджонікідзе,2, к.112, п/р 2600418004100 КБ «Приватбанк», МФО 323583, код — 23095730).

Розпорядник майна — Шимановська Галина Леонідівна (ліцензія № 053 від 07.09.2000 р.).

Заяви кредиторів подаються до суду у місячний строк з дня публікації оголошення.

ТОВ «Тріумф-К» (ідентифікаційний код 30263440) повідомляє про зменшення статутного фонду з 13875,00 до 11800,00 грн.

Определением Арбитражного суда Донецкой области от 19 сентября 2000 года (83048, г. Донецк, ул. Артема,157) по делу № 7/4-19 Б открыта ликвидационная процедура в отношении ОАО завод «Спутник»: р/с 2600598097 в УСБ г. Константиновка, МФО 334668, код ОКПО 02969455 (Донецкая область, г. Константиновка, ул. Ленина,97).

Ликвидатор — Литвинова Людмила Анатольевна. Лицензия № 000081 от 10 января 2000 года.

Тел. 381-34-78.

Ліквідаційна комісія повторно виставляє на аукціон 10.01.2001 року майно підприємства банкрута ДБМУ «Більшовик»

№ лоту	Назва об'єкту	Площа, м. кв.	Початкова ціна без ПДВ, грн.
1	Гаражний бокс	62,3	19 782
2	Гаражний бокс	62,4	19 814
3	Гаражний бокс	63,1	20 036
4	Гаражний бокс	182,9	57 981
5	Об'єкт незавершенного будівництва (склад)	74,8	9 765
6	Гараж	25,9	11 450

Місцезнаходження об'єкту: м. Київ, вул. Виборзька, 42а.

Р/р 26007301230012 в Жовтневому відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322067. Одержувач ДБМУ «Більшовик», код 0463711.

Заяви на участь в аукціоні приймаються не пізніше 05.01.2001 р. включно.

Аукціон відбудеться за адресою: м. Київ, вул. Патриса Лумумби, 4а.

Довідки щодо огляду об'єкту та умов участі в аукціоні за тел. 224-25-12.

До відома громадськості

ДП «Північ-Імекс» (Україна, Київська обл., смт. Іванків, вул. Щорса, 32, тел./факс: 4944068) подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом. Місце здійснення діяльності — територія України.

Дополнительное сообщение

Вопрос 4 в повестке дня общего собрания акционеров ОАО «Укргермет», назначенного на 12 декабря 2000 г., дополнить словами «и в Учредительный договор».

Дирекция ОАО «Укргермет».

Арбітражний суд по Харківській області (м. Харків, ДЕРЖПРОМ 8-й під'їзд, 1-й поверх) порушив провадження по справі Б-11790/7-73 про банкрутство ПФ «Актес» адреса підприємства: м. Харків, проїзд Новопрігородний, 28, р/р 2600730049 АК «Меркурій», ЗКПО 22610070.

Розпорядником майна є банк АК «Меркурій».

У зв'язку із ліквідацією Закритого акціонерного товариства «Легіон-95» (код ЄДРПОУ 23739363), згідно рішення загальних зборів акціонерів ЗАТ «Легіон-95» (протокол № 6 від 1.12.2000 р.) приймаються заяви кредиторів ЗАТ «Легіон-95» у терміни з 7.12.2001 р., по 7.02.2001 р., розрахунки проводяться у терміни з 10.02.2001 р., по 15.02.2001 р. за адресою: 01010 м. Київ, вул. Московська,7, кім.25.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Реверс-Р», код ЄДРПОУ 21659424 — повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 1-го місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 252057, м. Київ, вул. Довженко, 10, ТОВ «Реверс-Р» тел.416-18-05.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ, вул. Жилянська, 58 б) порушив справу № 214/126-00 про банкрутство БМП «Полімер» (07400 Київська обл., м. Бровари, вул. Щолківська, 4, ід. номер 19414951.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Днепропетровское коллективное сервисное предприятие противопожарной автоматики и охранной сигнализации (ППА «Сервис»), зарег. решен. Индустриал. исполкома г. Днепр-ска № 732 от 17.12.93 г. Код ЕГРПОУ 00228559, сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по адресу: 49051, г. Днепропетровск, ул. Каштановая,5.

Вітчизняний стиль

Натуральна продукція з місцевої сировини

Першим на Буковині почав піднімати підупалий престиж переробної галузі консервний завод «Буковинапродукт», що в селі Кам'яна Сторожинецького району. Запрацював він на повну силу відтоді, як акціонувався.

Ми звикли до того, що переробні підприємства є сезонними. «Буковинапродукт» поламав цю традицію, бо має відповідний запас сировини на цілий рік. Зупиняється на тиждень-другий для проведення профілактичного ремонту.

Як же вдалося реанімувати завод?

На це запитання відповідає головний інженер підприємства Володимир ДРЕБОТА.

— Ми зберегли інженерні кадри, передусім технологів. Вони й розробили виробничу стратегію, асортиментну політику. Поставили собі за мету випускати лише натуральну продукцію з місцевої сировини. Спершу налагодили виробництво яблучного пюре, яке користується великим попитом серед кондитерів. Одержавши перші прибутки, взялися за освоєння не менш перспективної новинки — соку яблучного з м'якоттю. Він, а це доведено розробниками, допомагає виводити з людського організму радіонукліди. Ясна річ, ця продукція, а ще гриби мариновані, пюре з ожини та малини, не залежується на складі.

— Але по них треба йти в ліси, в карпатську глибинку.

— Ми й ходимо. В розпал сезону в Карпатах збиранням грибів, ожини й малини займаються наші заготівельники. Їм це вигідно. Ми добре платимо за сировину. Цього року пустили на переробку 17 тонн чудової лісової малини та 12 тонн ожини, кільканадцять тонн грибів різної масті.

— Ваша продукція розфасована в оригінальну тару. Ваблять зір і барвисті етикетки на ній. Чи не є це розкішшю для сільського переробного підприємства?

— Гріх, щоб така продукція, як наша, виходила в люди у буденній, примітивній тарі, з невиразними етикетками. Скляний посуд і друковані ярлики виготовляють кращі вітчизняні фірми. Їхати в далеке зарубіжжя по них більше не треба.

— Значну частку вашого асортименту становить так звана помідорна група. Де берете сировину для неї, адже на Буковині її обмаль?

— Томати переробляємо за власними рецептами. Особливим попитом в Україні користуються помідори у власному соку. Пішла в серійне виробництво наша чергова новинка — томатна приправа з сироїжками.

З початку року завод випустив продукції на мільйон 600 тисяч гривень. З невеликих потужностей пішло до споживача 70 видів виробів. З наступного року асортимент поповниться ще кількома новинками. Заводчани вчасно одержують зарплату, їм за пільговими цінами відпускають хліб, консерви, вугілля, надають знижки на автотранспорт.

Керівництво заводу виділило суперприз із дарів Карпат для розіграшу серед передплатників «Голосу України».

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Краса потребує...

Репортер

Класик стверджував, що в людині все має бути прекрасним: і душа, і одяг, і думки. Щоправда, душу і думки з першого погляду розгледіти важко. А от обличчя і одяг — візитівка під час першого знайомства — можуть багато що розповісти про людину. Мабуть, знайдеться небагато людей, яким байдужа їх зовнішність. Здебільшого громадяни, а особливо громадянки, хочуть бути гарними. Однак краса ще потребує жертв. Жертв різних — моральних і матеріальних. Про це наша серія репортажів «Краса потребує...»

1. «Алые паруса» для нашої Ассоль

Надивившися по телеку рекламних роликів з косметичним ухилом і увірувавши в те, що я цього гідна, йду до парфумерного магазину. На полицях, вітринах, стелажах щільними рядками виставлено скляночки й тюбики з усілякими кремами і «мазючками», шампунями і гелями, живильними масками й пудрами. Губні помади, косметичні олівці, туш для вій, лак для нігтів, накладні нігті... Серед такої рясної краси відчуваєш легеньке відчуття неповноцінності. Нашим прабабцям було легше: фарбували губи буряком, а брови — вугіллям і почувалися красунями. Дивлячись на молоду жінку із розгубленим поглядом, яка кидається від прилавка до прилавка, розумію — я не самотня у своїх відчуттях.

— А цей крем для якого типу шкіри? А чим він відрізняється від того? А покажіть мені лосьйон у синій пляшечці.., — засипає вона запитаннями невдоволену продавщицю.

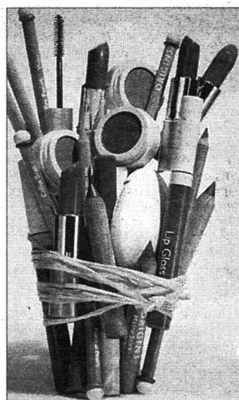
— Ви визначте, що вам потрібно, а потім запитуйте, — не приховуючи роздратування, радить яскраво фарбована білявка за прилавком. Схоже, за сумісництвом вона демонструє товар обличчям. Своїм.

Розгублена купувальниця перелічує відомі зарубіжні парфумерні фірми, роблячи помилки в їхніх назвах і неправильно ставлячи наголос:

— Мені б «Ріблон» для губ і крем «Ниву» для обличчя, — винувато посміхаючись, просить вона. — До нашого сільмагу такого не завозять...

Біля каси жінка з'ясовує, що їй бракує кілька гривень розплатитися за дорогу покупку. Але цього дня у парфумерному — 10-відсоткова знижка на товар, і гостя столиці все-таки купує заповітну помаду й крем. Бурмочучи «Господи, воно таке дороге. Тепер Петрові на сорочку не вистачить...», жінка із розгубленим поглядом залишає оазу своєї мрії про гарне життя.

— Ну, нарешті, знайшла! — літня пані в зеленому капелюшку, ніби школярка, стрибає біля вітрини. — Креми моєї юності «Алые паруса». Тепер знову відчую себе, як Ассоль!

Вибиваючи в касі чек одразу на п'ять тюбиків різних кремів — для рук і для обличчя, зрадивши від знахідки, купувальниця аргументувала свій вибір. Мовляв, якість перевірена роками, раніше й вибирати ні з чого було, а тепер креми миколаївських «Алых парусов» у наших парфумерних не знайти.

— І за ціною вони мені дуже підходять — по гривні тюбик крему, — пояснила пані. — Мене на гарну упаковку не купиш, головне — що всередині. — А подумавши, додала серйозно: — І національного виробника я підтримую.

Ольга ВІТЕР.

«Веселкові галстуки» відсвяткували

Ювілей

Своє десятиліття відзначила Федерація дитячих організацій (до 2000 року — Спілка піонерських організацій України), яка об'єднує понад 750 тисяч дітей і дорослих.

За словами голови ФДО Тетяни Гончарової, головна мета цього об'єднання — утвердження загальнолюдських цінностей, сприяння гармонійному вихованню дітей та їх самореалізації.

ФДО влаштовує численні конкурси юних талантів (серед них — «Слов'янський базарчик», «Повір у себе»), ігри та благодійні акції. Осередки спілки працюють здебільшого на базі освітніх закладів у 19 областях України. «Веселкові галстуки» приймають до своїх лав усіх бажаючих, починаючи з 10 років, лише за однієї умови — згоди батьків.

Ганна ЗАЇКА.

Сільські вісті

Граніт науки — для будівельників

Спеціалісти-будівельники, які працюють в агропромисловому комплексі, відтепер матимуть можливість підвищувати свою майстерність у регіональному навчально-практичному центрі, створеному на базі Немирівського будівельного технікуму на Вінниччині. За окремою програмою проходитимуть перенавчання також викладачі будівельних технікумів, практикуватимуться студенти.

Ще одне відділення — з перепідготовки спеціалістів газового господарства — відкриється найближчим часом.

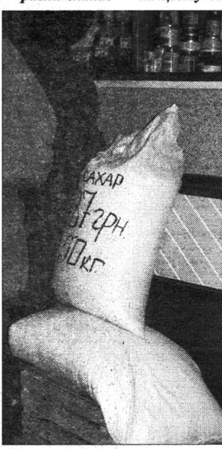
Із шести регіональних різнопрофільних центрів, що діють в системі АПК, два — на Вінниччині. На базі Іллінецького аграрного коледжу другий рік вдосконалюють майстерність спеціалісти тваринницької галузі з багатьох областей.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Цукрові пристрасті

«Солодкі» підсумки виявилися не такими солодкими, як сподівалися на аграрному олімпі. Економічний стимул вирощувати цукристі зникає — на цьому селяни наголошували неодноразово.

Нинішнього сезону така теза знайшла практичне втілення на ланах. Господарники, які втомилися від щорічного обвалу цін на солодкі кристали та масових нерозрахунків за здану сировину, скоротили площі під культурою на 16 відсотків. Не дивно, що і остаточний ужинок програв торішньому. За зведеннями, корінців зібрали близько 13 мільйонів тонн. Такої кількості навряд чи вистачить, аби зварити 1,6 мільйона тонн цукру (саме стільки солодкого піску потрібно щороку для внутрішнього споживання).

Висновок: зацікавлені компанії, як і торік, лобіюватимуть необхідність безмитного імпорту цукру-сирцю. Хоча єдиної думки з цього приводу немає навіть в уряді. Віце-прем'єр Михайло Гладій запевнив, що Кабмін підтримає пільгове ввезення тростинного цукру-сирцю в разі дефіциту бурякового. Водночас Мінагрополітики проти — імпорт, мовляв, остаточно підірве виробництво цукрових буряків в Україні.

Галина КВІТКА.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Адвокат все одно захищатиме

Проблема

Після публікації статті «Салов знову проти...» («ГУ» від 17 листопада ц. р.) сталися дві події, які змусили взятися за перо.

Почну з поганої: обласна кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатів позбавила Сергія Салова права вести адвокатську діяльність на підставі винесеного судом вироку. Рівно рік тривало слідство і судовий процес, та тільки нині комісія виявила «зацікавленість» долею колеги. Захисники виступили з обвинуваченням і одностайно вигнали зі своїх лав опального Салова, захисника обдурених вкладників Ощадбанку.

Гарна новина: за кілька днів після засідання кваліфікаційно-дисциплінарної комісії Конституційний Суд України розширив коло осіб, які можуть виступати захисниками в суді. Адвокатом тепер може бути й особа без спеціальної ліцензії, але з юридичною освітою. Отже, Салов залишається вашим, шановні читачі, захисником. Хоч би як не хотіли того колеги-доброзичливці.

Ліна КУЩ.

Депутатська фракція «Батьківщина» у Верховній Раді України глибоко сумує з приводу смерті видатного діяча вітчизняної науки та освіти, патріота України — ректора Дніпропетровського державного аграрного університету **МАСЮКА Миколи Трохимовича** і висловлює свої співчуття рідним та близьким покійного.

Колектив Рахункової палати України висловлює глибоке співчуття першому заступнику голови Рахункової палати МАЛІКОВУ Валерію Васильовичу з приводу смерті його матері — **Ольги Кузьмівни.**

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311224.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України